

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Teknisk Rapport

En beskrivning av genomförande och metoder

SCB:s Marknadsprofiler 2017

Inledning

Enheten för Regionala tjänster och indelningar vid Statistiska centralbyrån (SCB) tar på uppdrag fram sammanställningar av statistik hämtat från olika register.

Syftet med produkten SCB:s Marknadsprofiler är att erbjuda statistik på låg regional nivå som kan användas för bl.a. analys och forskning.

Ansvarig för produkten SCB:s Marknadsprofil är Gunilla Sandberg RM/RTI. SCB:s kontaktpersoner är: Harriet Löfqvist, Henrik Alfredson, Catarina Nordström och Christina Grandelius.

SCB:s Marknadsprofiler har genomförts i enlighet med ISO 20252:2012 Marknads, opinions- och samhällsundersökningar vilket innebär att grundläggande kvalitetskrav uppfyllts.

Leverans via leveransportalen, e-post, CD eller Ftp

Resultat levereras enligt överenskommelse i det format som kunden önskar. Vanligtvis ca 3 veckor efter accept. Datafilen krypteras vid känsligt material och lösenord översänds separat.

Omfattning

SCB:s Register över totalbefolkningen (RTB)

Statistiken ska belysa folkmängdens storlek och förändringar, befolkningens sammansättning samt invandring och asylsökande. Statistiken innehåller följande grundläggande demografiska variabler; levande födda, avlidna, invandrade, utvandrade, folkökning samt folkmängd. Statistiken innefattar även medborgarskapsbyten, civilståndsändringar samt uppgifter om dödfödda, inrikes flyttningar samt asylsökanden. Statistiken redovisas bl.a. efter bakgrundsvariablerna kön, ålder, födelseår, civilstånd, födelse-land, medborgarskapsland, in/utflyttningsland, invandringsår, boendelän samt boendekommun. Statistiken ger grundläggande information om Sveriges befolkning och om asylsökande personer.

Definitioner av variabler

Civilstånd

Redovisning av civilstånd utgår från hur man är registrerad i folkbokföringen. I "gifta" ingår registrerad partner, i "skilda" ingår separerad partner och i "änkor/änklingar" ingår efterlevande partner.

Födelseland

Uppgift om födelseland hämtas från folkbokföringen. För personer som invandrat till Sverige registrerades uppgifter om födelseland vid invandringen. Om gränsjusteringar skett därefter har som regel ingen ändring gjorts i folkbokföringen när det gäller beteckningen av födelseland.

Medborgarskap

Uppgift om medborgarskapsland hämtas från folkbokföringen. Medborgarskap ska i princip avse nu existerande självständig statsbildning. För personer som har dubbelt medborgarskap registreras medborgarskap enligt särskild prioriteringsordning med de nordiska länderna först.

Utländsk och svensk bakgrund

Person som är född utomlands har utländsk bakgrund. Detsamma gäller person född i Sverige vars båda föräldrar är födda utomlands. Person som är född i Sverige har svensk bakgrund om minst en av föräldrarna är född i Sverige.

Ålder

Avser uppnådd ålder vid årets slut.

Hushåll

Den officiella statistiken som publiceras om hushåll för riket, län och kommun baserat på folkbokföring på lägenhet (med lägenhet avser i detta sammanhang alla typer av bostäder där man kan vara folkbokförd, dvs. även i småhus). Då hushåll avgränsar gäller i RTB gäller följande: Hushåll består av samtliga personer som är folkbokförda i samma lägenhet.

- Hushållsstorlek avser antal personer som tillhör ett hushåll. Ett hushåll består av minst en person.
- Personer som är gifta med varandra/har registrerat partnerskap och är folkbokförda på samma lägenhet räknas som sammanboende.
- Personer som har gemensamt barn, som inte är gifta med varandra eller är registrerade partner, och är folkbokförda på samma lägenhet räknas som sammanboende i sambopar.
- Personer som saknar gemensamma barn och är folkbokförda på samma lägenhet räknas som sammanboende i sambopar om;
 - personerna är minst 18 år.
 - personerna är av olika kön.
 - åldersskillnaden mellan personerna är mindre än 15 år.
 - Personerna inte är nära släkt.
 - Endast ett möjligt sambopar kan bildas inom hushållet.
- En förälder-barn-relation skapas om en person är biologisk förälder, adoptivförälder, vårdnadshavare eller annan person till någon i hushållet.
- En person definieras som barn, oavsett ålder, då den ingår i ett hushåll tillsammans med minst en av sina föräldrar och själv saknar barn och/eller partner i samma hushåll.

[Ytterligare information om SCB:s Register över totalbefolkningen finns att läsa här.](#)

SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken är en årlig information om befolkningens sysselsättning såväl totalt som på regional nivå. Sysselsättningen beskrivs i form av förvärvsarbete, näringsgrensindelning och arbetspendling. Statistiken är totalräknad vilket innebär att samtliga individer som är mellan 16 och 74 år och är folkbokförda i Sverige 31 december respektive år klassas som antingen förvärvsarbetande eller ej förvärvsarbetande. I tidigare årgångar av RAMS var åldersgränsen 16-84 år. Fr.o.m. årgång 2010 av RAMS ingår även 15-åringar i populationen som avgränsas som förvärvsarbetande/ej förvärvsarbetande. I den officiella redovisningen av statistiken från RAMS redovisas uppgifter för personer i åldern 16-74 år.

Definitioner av variabler

Arbetsställe

Ett arbetsställe är varje adress, fastighet eller grupp av närliggande fastigheter där företaget bedriver verksamhet (ej hemadresser) och har anställd personal.

Bransch, SNI2007

Näringsgren avser företags eller arbetsställets huvudsakliga verksamhet. Om ett företag bedriver flera typer av verksamhet vid exempelvis ett och samma arbetsställe bestäms näringsgrenskoden i princip utifrån den verksamhet som sysselsätter flest anställda. [Information om SNI2007 hittar du här.](#)

Förvärvsarbetande

Normalt avgränsas förvärvsarbete efter arbetad tid i november. Från administrativa register får man i avsaknad av information om arbetstid istället utgå från inkomstuppgifter. I kontrolluppgiftsregistret finns uppgifter om lönebelopp för varje persons anställningsförhållanden under året, men också markeringar för de månader som de skattepliktiga utbetalningarna avser. I RAMS används samma definition av förvärvsarbetande som i novemberundersökningen av arbetskraftsundersökningen (AKU). Detta uppnås med hjälp av en modellbaserad skattning där material från novemberundersökningen av arbetskraftsundersökningen (AKU) utgör dataunderlag, där sambandet mellan enkätsvaret om sysselsättningsstatus i AKU, och registeruppgifter om löneinkomst m.m. utnyttjas. AKU:s definition av förvärvsarbetande är att man ska ha arbetat minst en timme per vecka under november månad, tillfälligt frånvarande räknas också som förvärvsarbetande. För personliga företagare där man inte kan utgå från kontrolluppgifter används i stället inkomst av aktiv näringsverksamhet. Om inkomsten är större än noll över året räknas man alltid som förvärvsarbetande. Fr.o.m. årgång 2004 används en ny källa, Standardiserade räkenskapsutdrag (SRU), för uppgifter om företagare. I och med detta kan även företagare som redovisat underskott av sin näringsverksamhet klassificeras som förvärvsarbetande företagare.

Förvärvsarbetande dagbefolkning

Förvärvsarbetande som redovisas efter arbetsställets geografiska belägenhet.

Förvärvsarbetande nattbefolkning

Förvärvsarbetande som redovisas efter bostadens geografiska belägenhet.

Pendling

Inpendling redovisar personer som arbetar i regionen i fråga och har sin bostad i en annan region. Utpendling redovisar personer som bor i en region och arbetar i en annan region.

Sektor

Sektorindelningen bygger på den institutionella koden från företagsdatabasen.

Offentlig sektor:

- Statlig förvaltning
- Statliga affärsverksamhet
- Primärkommunal förvaltning
- Landstingskommunal förvaltning
- Övriga offentliga institutioner

Näringslivet:

- Aktiebolag (ej offentligt ägda)
- Kommunalt ägda företag och organisationer
- Statligt ägda företag och organisationer
- Övriga organisationer inom näringslivet

[Ytterligare information om SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik finns att läsa här.](#)

SCB:s Utbildningsregister

Statistiken över befolkningens utbildning mäter utbildningsnivå och utbildningsinriktning. Statistiken bygger på individsregistret Befolkningens utbildning – i dagligt tal kallat Utbildningsregistret (UREG). Registrets första version avsåg förhållanden per 1985-12-31. Därefter genomförs årliga uppdateringar. Före 1985 togs detaljerad och totalräknad statistik över utbildningsnivå fram i samband med folk- och bostadräkningarna 1930 respektive 1970. Till statistiken över befolkningens utbildning är också knutet vård och utveckling av Svensk utbildningsnomenklatur SUN, som är den officiella svenska klassificeringen av utbildningsnivå- och utbildningsinriktning (fr.o.m. årgång 2000 av Utbildningsregistret används den nya versionen av SUN- SUN2000)

Definitioner av variabler

Utbildningsnivå

Uppgiften om utbildningsnivå avser personens högsta utbildning. Utbildning klassificeras enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN).

[Ytterligare information om SCB:s Utbildningsregister finns att läsa här.](#)

SCB:s Inkomst- och taxeringsregister

Inkomst- och taxeringsregistret (IoT) omfattar idag variabler som sammanräknad förvärvsinkomst, beskattningsbar förvärvsinkomst, inkomst av kapital, kapitalvinster/förluster, pensioner, transfereringar och bidrag samt olika typer av skatter och skattereduktioner. Registret produceras en gång per år och referenstiden är respektive inkomstår. Registret omfattar alla skattskyldiga och folkbokförda personer samt dödsbon. Registret ligger till grund för statistiken över inkomster och skatter. Fördelning och utveckling av inkomster och skatter är centrala aspekter i statistiken som bl.a. redovisas efter kön, ålder, födelseland, län och kommun. Ett tidsseriebrott i statistiken uppkom pga. skattereformen 1990/1991. Registret över befolkningens inkomster och skatter finns i årgångsversioner från 1968 fram till idag.

Definitioner av variabler

Arbetsinkomst

Arbetsinkomst består av de delar av inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet som anknyter till arbetet. Sjukpenning och ersättning vid föräldraledighet ingår då det är fråga om tillfällig frånvaro från arbetet. Däremot ingår inte arbetslöshetsersättning och pension. I den totalräknade inkomststatistiken finns inte någon uppgift om arbetstiden. Det är därför svårt att veta om en inkomstökning beror på att den avtalsenliga lönen ökat eller om arbetstiden utökats. Den totalräknade inkomststatistiken kan därför inte ge svar på vad en heltidsarbetande person har i inkomst. Arbetsinkomst redovisas inte för hela befolkningen, utan enbart för inkomsttagare som deklarerat arbetsinkomst.

Disponibel inkomst

Disponibel inkomst är den summa som återstår för konsumtion och sparande när man tagit summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar. Disponibel inkomst är det inkomstbegrepp i den totalräknade inkomststatistiken som tillsammans med begreppen Köpkraft och Nettoinkomst bäst speglar köpkraften och levnadsstandarden för olika grupper i samhället.

Fr.o.m. inkomståret 2005 har disponibel inkomst fått något förändrat innehåll. Numera ingår kapitalvinst och kapitalförlust som bruttobelopp. Tidigare redovisades kapitalvinst som taxerat belopp medan förlusten inte alls fanns med. Avdrag för privat pensionspremie var tidigare ingen avdragspost vid inkomstberäkningen. Från 2005 dras premien för pensionssparan-

det, både privat och i egen näring, samt periodiskt understöd av vid inkomstberäkningen.

Köpkraft

Köpkraft beräknas som disponibel inkomst per konsumtionsenhet. Det är ett mått som gör det möjligt att jämföra familjernas köpkraft och ta hänsyn till olika sammansättningar av familjerna. En familj kan bestå av olika antal personer vilket givetvis påverkar köpkraften då familjens medlemmar ges olika konsumtionsvikt beroende på hur hushållet är sammansatt.

Låg - medellåg - medelhög – hög inkomst

I flera inkomsttabeller redovisas inkomsten i klasserna;

- låg inkomst
- medellåg inkomst
- medelhög inkomst
- hög inkomst.

Klasserna har skapats genom att befolkningen eller familjerna delats i fyra kvartiler för hela riket. Det går också att få statistiken redovisad i inkomstklasser.

Nettoinkomst

Nettoinkomst består liksom disponibel inkomst av summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transferringar. Skillnaden mellan nettoinkomst och disponibel inkomst är att nettoinkomsten visar den enskilda personens inkomst, medan disponibel inkomst visar familjens sammanlagda inkomst. Det innebär att om en familj består av personerna X och Y, och Y saknar egen inkomst, så har Y en nettoinkomst som är 0 kronor. Däremot har familjen som Y tillhör en disponibel inkomst.

Sammanräknad förvärvsinkomst

Inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet bildar tillsammans sammanräknad förvärvsinkomst. Kapitalinkomster ingår alltså inte. Detta inkomstbegrepp påminner en del om inkomstbegreppet arbetsinkomst, skillnaden är i huvudsak att pension och ersättning från arbetslöshetskassa inte ingår i arbetsinkomsten. Det finns ytterligare en del skillnader, men dessa två är de viktigaste. Eftersom kapitalinkomster ej ingår i sammanräknad förvärvsinkomst är detta inkomstbegrepp lämpligt att använda vid regionala jämförelser, speciellt då materialet bryts ned på små regionala områden. Kapitalinkomsterna är ofta snett fördelade och en person med extremt hög kapitalinkomst kan i hög grad påverka medelvärdet för t.ex. ett område med litet befolkningsunderlag.

Summa förvärvs- och kapitalinkomst

Detta inkomstbegrepp omfattar alla inkomster utom skattefria bidrag (t.ex. bostadsbidrag, barnbidrag, socialbidrag) och "svarta" inkomster.

Summa förvärvs- och kapitalinkomst kan användas om det är den totala inkomsten som är av intresse. Observera dock att medelinkomsten blir ganska låg beroende på att t.ex. deltidsarbetande, feriearbetande ungdomar och barn med små kapitalinkomster ingår i beräkningarna. Summa förvärvs- och kapitalinkomst kan alltså inte ge svar på vad en heltidsarbetande person har i inkomst.

Finansiella tillgångar

Består av banktillgångar, börsnoterade aktier, räntefonder, andra fonder än räntefonder, obligationer och andra värdepapper och skattepliktig försäkring.

Reala tillgångar

Består av eget hem, fritidshus, jordbruksfastighet, hyresfastighet, övriga fastigheter och bostadsrätt.

Skulder

Består av sammanlagd skuld vid årets slut, studieskuld, skuld för eget hem och skuld för bostadsrätt.

RUT- och ROT-avdrag

ROT-arbete avser reparation och underhåll, ombyggnad, tillbyggnad. RUT-arbete avser hushållsarbete som städning, klädvård, enklare trädgårdsarbete samt barnpassning och annan tillsyn.

Skattereduktionen är 50 procent av arbetskostnaden, med ett maxbelopp på 50 000 kronor per person och år.

[Ytterligare information om SCB:s Inkomst- och taxeringsregister finns att läsa här.](#)

SCB: Fastighetstaxeringsregister

Fastighetstaxeringsregistret är ett basregister för statistikproduktion och ska som sådant möjliggöra en beskrivning av landets fastighetsbestånd.

Fastighetstaxeringsstatistik har publicerats i serien Sveriges officiella statistik (SOS) sedan 1970. Åren 1970, 1975, och 1981 genomfördes allmänna fastighetstaxeringar för alla typer av fastigheter. 1988 infördes ett system med s.k. rullande allmänna fastighetstaxeringar med sex års intervall för varje fastighetstyp. 1988 genomfördes allmän fastighetstaxering för hyreshus och industrier, 1990 för småhus och 1992 lantbruk. Fr.o.m. 2003 infördes ett system med förenklade allmänna fastighetstaxeringar.

Definitioner av variabler

Fastighetstyp

Fastigheter indelade efter beskattningskategori. Fastighet kan vara hel fastighet eller del av fastighet där delfastigheterna har olika ägare och/eller olika klassning av fastighetstyp.

Ägarkategori

- Stat, kommun, landsting och kyrkan: Statliga enheter, allmänna försäkringskassor, offentliga korporationer och anstalter, regionala statliga myndigheter, kommuner, kommunalförbund, landsting, exklusive allmännyttiga bostadsföretag, registrerade trossamfund.
- Svenskt aktiebolag: Här ingår ej bolag som utgör kommunalt bostadsföretag.
- Allmännyttigt bostadsföretag (kommunala): Med detta avses såväl aktiebolag som stiftelser.
- Övriga ägare: Här ingår t ex utländska juridiska personer, handelsbolag och kommanditbolag.

[Ytterligare information om SCB:s Fastighetstaxeringsregister finns att läsa här.](#)

Statistikregister för fordon

Statistikens syfte är att beskriva den svenska fordonsparken (bestånd) och hur den förändras genom nyregistreringar samt avregistreringar. Statistiken syftar även till att ge en bild av antalet kilometer som körs av personbilar, lastbilar, bussar samt motorcyklar under ett år. Ett ytterligare syfte är att ge en bild av antalet personer som är innehavare av svenskt körkort. Angående den svenska fordonsparken finns intresse för t.ex. ägarbyten, märkestrohet, fordonsparkens ålder samt uppgifter av teknisk karaktär. Vissa jämförelser med de nordiska länderna och EU är också av intresse. Statistiken över den svenska fordonsparken finns från år 1916. Fr.o.m. 2010 års statistik grundar sig den officiella statistiken över registreringspliktiga fordon på registeruttag från den gemensamma vägtrafikregistret hos Transportstyrelsen. 1973-2009 års statistik grundar sig den officiella statistiken över registreringspliktiga fordon på registeruttag från det för landet gemensamma vägtrafikregistret hos Vägverket.

Uppgifter i registret rörande körsträckor baseras på avställningsperioder och mätarställningar som samlas in av Transportstyrelsen. Mätarställningarna fås från de olika besiktningsaktörerna vid besiktning av fordon. Register över körsträckor har tagits fram fr.o.m. 1993, men det är först avseende årgång 1999 som det finns körsträckor för personbilar, lastbilar, bussar och motorcyklar.

Uppgifter i registret rörande körkort baseras på Transportstyrelsens körkortsregister över alla körkortsbehörigheter. Körkortsbehörigheter för personbilar, motorcyklar, lastbilar, bussar, släpvagnar samt traktorer redovisas. Register över körkort har tagits fram fr.o.m. år 2003.

Definitioner av variabler

Bränsle

Då en bil bara har bensin eller diesel kallas det "bensin" resp. "diesel". Bi-

lar som kör på el, någon typ av gas (eller annat miljövänligt), eller har två bränslen (bensin + något mer) kallas "övrigt".

Årsmodell

Fram till 1998 fanns årsmodell angiven för alla bilar som nyregistrerades, därefter var man inte tvungen att ange den uppgiften till Vägtrafikregistret. Detta har resulterat i att en bil antingen kan ha årsmodell eller tillverkningsår. I de fall årsmodell inte finns angivet används tillverkningsår som ersättning för årsmodell.

[Ytterligare information om Statistikregistret för fordon finns att läsa här.](#)

SCB:s Geografidatabas

Geografidatabasen (GDB) är ett register över regionala indelningar och referenser. Registret innehåller samtliga fastigheter i landet med koppling till olika regionala indelningar och skapas en gång per år med aktualitet 1:a januari.

Följande regionala indelningar finns i GDB:

Län, kommun

Räknas till den officiella, administrativa indelningen i Sverige, det finns 21 län och 290 kommuner.

Distrikt

Distrikt är en ny indelning som infördes i folkbokföringen den 1 januari 2016. Den baseras på en justerad version av församlingsindelningen som gällde den 31 december 1999. Det finns 2 523 distrikt.

Postnummer

En indelning som SCB skapar utifrån PostNords adresspostnummer. Den grundar sig på fastigheter och överensstämmer därför inte helt och hållet med PostNords.

Antal postnummerområden på fem-siffernivå är ca 9 800. Indelningen uppdateras en gång per år, i april.

SAMS

SAMS står för Small Areas for Market Statistics och är en indelning som bygger på kommunernas delområden (NYKO) i de större kommunerna och på valdistrikt i de mindre. Antalet SAMS-områden är ca 9 200. Indelningen skapades i januari 1994 och har hållits intakt över åren. SAMS anges med en kod som innehåller kommunkod och ett löpnummer inom kommunen samt med namn.

Koordinater och rutor

För varje fastighet finns en koordinat (ost/nord) som anges i referenssystem SWEREF99 TM. Koordinaten avser en s.k. mediankoordinat, en punkt för en fastighet som avser den byggnadskoordinat som ligger närmast media-

nen för alla byggnader på fastigheten. Om fastigheten är en obebyggd fastighet avses den areella mittpunkten.

För s.k. rutor innebär det att statistiken redovisas för en ruta med storlek 250x250 meter inom tätort och 1000x1000 meter utanför tätort. Rutans Id beskrivs med X- och Y-koordinat och avser rutans nedre vänstra hörn.

Tätort

Det finns 1 979 tätorter i Sverige enligt senaste indelningen från 2015. För att räknas till en tätort ska invånarantalet vara minst 200 personer och avståndet mellan husen vara högst 200 meter. Tätort anges med en kod samt namn.

Småort

Det finns 3 135 småorter i Sverige enligt senaste indelningen från 2015. För att räknas till en småort ska invånarantalet vara mellan 50 och 199 personer och avståndet mellan husen vara högst 150 meter. Småort anges med en kod.

Valdistrikt

Valdistrikt är en indelning som Valmyndigheten reviderar i samband med allmänna val.

Det finns ca 5 800 valdistrikt enligt 2014 års indelning. Valdistrikten anges med en kod som innehåller kommunkod och löpnummer inom kommun samt med namn.

För alla indelningar finns digitala kartor.

Bortfall

I statistiken, totalt för riket, finns det ca 16 000 personer skrivna på fastigheter som saknar uppgift om de olika regionala indelningarna. Dessa redovisas med en restkod, t.ex. för SAMS med kommunkod+Rest.

[Ytterligare information om SCB:s Geografidatabas finns att läsa här.](#)

Röjandekontroll

Statistiksekretessen är till för att förhindra att enskilda individers personliga eller ekonomiska förhållanden kan identifieras i statistiska redovisningar.

Vår generella sekretessregel när statistik redovisas för små områden är att tabellceller som innehåller små värden justeras. Det finns vissa undantag från sekretessreglerna. Uppgifter för forsknings- och utredningsändamål kan lämnas ut ogranskat i avidentifierad form efter särskild prövning av SCB. Aktuella sekretessbestämmelser finns i offentlighets- och sekretesslagen.

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Offentlighets--och-sekretessla_sfs-2009-400/.

Sekretess och utlämnande

I förekommande fall gör SCB en intern sekretessprövning för utlämnandet av data på mikronivå.

Kontaktpersoner

Gunilla Sandberg, tfn 010 – 479 65 82
eller via e-post: gunilla.sandberg@scb.se

Harriet Löfqvist, tfn 010 – 479 60 48
eller via e-post: harriet.lofqvist@scb.se

Catarina Nordström, 010 – 479 60 77
eller vi e-post: catarina.nordstrom@scb.se

Henrik Alfredson, tfn: 010 – 479 69 36
eller via e-post: henrik.alfredson@scb.se

Kortadress: <http://www.scb.se/marknadsprofiler>